

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCXVIII. ad annum MCLXXIX.

Parisiis, 1644

Ad Archiepiscopos Et Episcopos Galliae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15588

ANNO
CHRISTI
160.
lexandri
imperie
divisio
missi intel
ligere, &
inferius
ianctos sit,
littere tex
tu depra
natus le
gar.
* GAL
LIE.

his quæ gesta essent in Conciliabulo Papensi, literas dedit, quas ob plenam rerum gestarum significationem hic describendas operæ- precium duximus, sic enim se habent:

AD ARCHIEPISCOPOS ET EPISCOPOS * ANGLIAE.

QVANTA tempestate laboret ecclesia, atque in quanto videatur periculo constituta, vestra, quos hic dolor tangit, prudentia non ignorat. Et filii quidem Babylonis prospiciunt & exultant, qui quasi certum auspicantes de procellarum quantitate naufragium, ad diripiendas sarcinas & ipsa nauigii tabulata concurrunt. Nobis autem securitatem præstat diuina promissio, qua portas inferi aduersus eam præualere non finit, sed vexationis iniurias victoriae certitudo compensat. Neque enim desperationi locus est, vbi causam rectitudi commendat, & virtutem patientiae firmat interim conscientia veritatis. Causæ si quidem nostræ nec ignota veritas, nec incerta iustitia, sed res luce clarior, & prauitatis nube negotium purgat, & omni iudicium absoluit errore.

Si enim persona personæ comparetur, nostram perfec-
tio scientiæ & omnium virtutum format integritas, quod non magis nostræ, quam aduersariæ quoque partis testi-
monio confirmatur. Alteri vero si nobilitas generis, &
quæsita ob hoc ipsum potentium gratia subtrahatur, non erit vnde ad maiestatis apostolicae fastigium audeat aspi-
rare. Sed & si facta electionum inuicem conferantur, elec-
tionem nostram omni ordine, omni solennitate, omni
denique ratione subnixam, alteram plenam impudentia constat, & omni rationis adminiculo destitutam. Num-
quid enim vnius episcopi, ipsiusque quem nostis, & duorum cardinalium toti ecclesiæ præiudicabit auctoritas, &
reprobata vniueritate catholica, intra quaternitatis hu-
ijs angustias coarctata credetur? Numquid consecratio-
ni rite ac solenniter per eam cuius interest multitudinem celebratæ ea, quæ postmodum per paucas ipsasque emen-
dicas manus contracta est, poterit præualere? Numquid impudentiam coniecti sibi propriis manibus indumenti minax redemptorem satellitum violentia consecrabat?
Certum siquidem est, Octauianum ecclesiam beati Petri, cum ibi celebranda foret electio, armatorum copia com-

Concil. Tom. 27.

X x

pleuisse, vt quod de meritis suis, & sanctorum patrum gratia non sperabat, strictis in cervices resistentium gladiis usurparet.

A
ANNO
CREANTI
1664
CH

Denique consensu omnium in personam sanctissimi patris Alexandri firmato, dum ipse laudabili verecundia renuit & excusat, impositumque sibi manibus fere omnium pluiale repellit, dissimulare vterius ambitio non potuit vel differre; sed effusa temeritate, nullo adhuc cardinalium, sicut dicitur, prosequente, cucurrit ad cathedram, ea nimirum fiducia, quod inuitis armatis non posset ab inermibus amoueri. Pari quoque palatium festinatione concendit, vt primus vtramque cathedram videretur insedisse, & quem iure non poterat, saltem de festinatione fortiretur ascensum: quo prædicti tres eum de tota vniuersitate secuti sunt. Alii gladiis discurrentibus territi cum electo suo in munitionem proximam concesserunt, vbi eos aduersarius ille nouem diebus obfessos gladiis tenuit & inclusos, exiguum sicut poterant alimoniam toto illo tempore mendicantes. Vnde etiam sibi mentiendi causam componit iniquitas, afferens Octauianum, priusquam alter eligeretur, per nouem dies apostolatus cathedram solitarium insedisse, quasi ille ab initio, licet renuerit, non fuisset electus, vniusque violenta possessio sanctificare iniustiam, & ambitionis audaciam valeat expiare.

Porro illi de carcere beneficio senatus educti, ad locum, quo apostolica insignia seruabantur, Domino miserante, perducti sunt, vt electio manciparetur effectui, & electus gratiam consecrationis per manum Ostiensis episcopi, ad quem hoc iure speciali pertinebat, acciperet. Denique cardinales & episcopi, qui per diuersas prouincias legationis fungebantur officio, ad eum pari deuotione conuersti sunt: totique iam ecclesiae Dei indubitate tranquillitatis serenitas arrideret, nisi homo ille ad præparatum imperatoris auxilium transfugisset. Verum ille gloriae suæ, & non Dei sedulus æmulator, desiderii complendi, quod de proauorum exemplo conceperat, occasionem latabundus accepit. Nostis enim prædecessores eius ad subiugandam ditioni suæ Romanam ecclesiam a longis retro temporibus aspirasse, ipsosque aduersus eam semper vel suscitasse vel fouisse schismaticos, quo magis iure eius, cui ipsi

ANNO CHRISTI
1160.

ministerium debent, affectatum possent imperium exercere, eamque ad suam conuerso ordine non disponere sed euertere voluntatem, bene tamen, quoniam quisquis ad hanc de confidentia potestatis illius prorupit audaciam, in ruinam sibi factus est, ceteris in exemplum, quo confusa deinceps cesserat elatio, & sua ecclesiae Dei dignitas & reuerentia seruaretur. Ceterum hic blanda schismatici desperantis humiliatione seductus est, dum ille personam suam arbitrio eius exponit & causam, neque se quidquam fore, nisi de sola ipsius voluntate presumit. Vnde & ad pedes eius ipsa dicitur apostolatus insignia resignasse, posteaque de manu ipsius inuestituram accepisse per annulum, vt veteri scilicet quæstione composita, regnum plane de sacerdotio, de spiritualibus temporalia, de ecclesiasticis viderentur saecularia triumphasse. Indignum facinus, omnibusque saeculis detestanda malitia, ordinationem scilicet diuinam qualibet temeritate conuerte, & redemptam sanguine Christi perimere libertatem.

Prædictus itaque princeps negotium suum, tamquam sub umbra pietatis exercens, ecclesiasticum congregavit saeculari potestate Conuentum, vt præsumptionem schismatici illius proprio roboret assensu, & quos posset ad obedientiam illius tyrannicæ potestatis terroribus inclinaret, ea siquidem intentione, vt vtriusque gladii virtute comminuta pristinam reformat imperii maiestatem, *vt vtriusque inuicem cooperante potentia, omnia regna propriæ subiiciat ditioni. Porro illi, quos schismatico conciliauerat necessitas, aut voluntas, falsitatis & blasphemiarum symbolum conscripserunt, vt quod de veritate non posse, saltem conquisitæ multitudinis suffragio præualere credantur. Quod scriptum si forte contigerit ad sapientiæ vestræ venire conspectum, multa plenum falsitate creditatis, licet etiam, si absolutam contineret in omnibus veritatem, nihil, quod ibi dispositum sit, aliquem de iure fortiretur effectum. Neque enim arbitrium dici potest, ad quod voluntaria partium compromissio nos astringit; nec judicialis sententia, quæ nec ab ordinaria iurisdictione, nec a delegata, procedit. Sed & causam communem priuata auctoritate decidere, qua arrogantia præsumperunt, nobisque tamquam inferioribus imponere magistra-

Concil. Tom. 27.

Xx ij

tum, quos diuina bonitas pares ordine, & etiam spectabiles constituit dignitate? Sed neque causā dici debet, vbi inter consentientes nullum potuit esse litigium: neque si ne contradictione quæstio vel formari potuit vel absolu*it*.

Ad hæc, si quod de Octauiano factum est, ab initio forte non valuit, ex post facto istorum nullo iure valuit confir*mar*i, cum ipse iam ab eo, qui poterat, condemnationis sententiam, debitique poenam anathematis excepisset. Scio sapientiam vestram validioribus argumentis potioribusque rationibus abundare, vt Papiense illud Conciliabulum nullius reputetis extitisse momenti, * a vobis etiam minus intelligentium simplicitas valeat edoceri. Benedictus autem Pater misericordiarū & Deus totius consolationis, qui ecclesiæ Gallicanæ solitam misericordiam benignus impendit, vt eam semper & agnitione veritatis illustret, & pedes eius a iustitia tramite nullatenus aberrare permittat. Sicut enim omnes, quos ad oppressionem Romanæ ecclesiæ rabida Teutonici furoris prouexit inuidia, virtus Altissimi manifesta deiecit; sic omnibus, quos deuotio Gallicana suscep*tit*, victoriam semper contulit & triumphum. Cumque multis constet, ceteras regiones abundasse portentis, sola Gallia monstra non habuit, sed sinceritate fidei, doctrinæ veritate, virtutum quoque titulis, & plurima operum exhibitione præfulsit. Vnde nunc quoque personarum penitus qualitate discussa, factisque electionum plenius exploratis, in personam sanctissimi patris Alexandri, de vere catholici & serenissimi regis sui beneplacito conuenerunt, literasque eius & nuntios passim & suscipiunt & honorant. Sed quia inter ipsum & principem nostrum, Deo volente, nouiter est reformata concordia, placuit ob gratiam ipsius ad momentum differre publicandæ susceptionis editum, donec iste noster ecclesiam regni sui consuluisse posset, & quod mente concepit assensus vestri connuentia confirmasset. Neq; enim prudentiam regalis excellentiæ decuit aliquid super tanto negotio inconsulta vestra sapientia definire, ne gloriam suam alteri dedisse videretur, & reuerentiam vestram minoris quam debuit aestimasse. Quæ tamen super hoc ipsius ab initio voluntas extiterit, multis declarauit indiciis, & expressit; quoniam patris Alexandri nuntios & literas cum reuerentia semper exceptit & gratia,